

พัฒนาการของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

ฐิติภา คุประเสริฐ*

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้เป็นการศึกษาเบื้องต้น โดยศึกษาคำว่า “เอา” /ʔaw/ “นำ” /nam/ และ “พา” /pha:/ ซึ่งเป็นคำที่ปรากฏใช้มาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนกระทั่งถึงปัจจุบัน วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” /ʔaw/ “นำ” /nam/ และ “พา” /pha:/ ในสมัยสุโขทัย อยุธยา และรัตนโกสินทร์ ซึ่งจะให้เห็นพัฒนาการของลักษณะการใช้คำและความหมายของคำทั้ง 3 คำนี้ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบันอีกด้วย ผลการศึกษาพบว่า คำว่า “เอา” /ʔaw/ “นำ” /nam/ และ “พา” /pha/ ปรากฏลักษณะการใช้และการให้ความหมายทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกันในแต่ละสมัย และสามารถสันนิษฐานลักษณะการใช้และความหมายดั้งเดิมของทั้ง 3 คำได้ นอกจากนี้ยังสันนิษฐานได้ว่าคำว่า “เอา” /ʔaw/ และ คำว่า “พา” /pha:/ อาจเป็นคำเก่าที่ใช้มาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นต้นมา ส่วนคำว่า “นำ” /nam/ อาจเป็นคำใหม่ที่นำมาใช้ในสมัยอยุธยาตอนกลางเป็นต้นมา

คำสำคัญ : เอา /ʔaw/ นำ /nam/ พา /pha:/, พัฒนาการ

Abstract

This paper is the initial study about three words, เอา /ʔaw/ , นำ /nam/ and พา /pha:/ from Sukhothai period to nowadays. The main propose of this study is to study its usage and its meaning in Sukhothai, Ayuttaya and Rattanakosin period for understanding its development from Sukhothai period to nowadays. The results of this study found that there are the similarities and the differences of its usage and its meaning in each period and we can presume its initial usage and its initial meaning from this study. Moreover, we can presume that เอา and พา are the old words that had been use since Sukhothai period and นำ is the latest word that had been use since the middle Ayuttaya period.

Keywords : เอา /ʔaw/ นำ /nam/ พา /pha:/, the development

*อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1. บทนำ

ตั้งแต่พ่อขุนรามคำแหง กษัตริย์องค์ที่ 3 แห่งกรุงสุโขทัยได้ทรงประดิษฐ์ตัวอักษร หรือลายสือไทยขึ้นในปี พ.ศ. 1826 นั้น คนไทยก็มีพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ใช้เรื่อยมา พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์เหล่านั้นเป็นตัวอักษรที่ทำให้เกิด “คำ” กล่าวคือ เมื่อเรานำอักษรที่เป็นพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์มาประกอบกันและกำหนดความหมาย พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ที่มาประกอบกันเหล่านั้นก็จะกลายเป็น “คำ” ซึ่งเรานำมาใช้ในสังคม “คำ” มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการติดต่อสื่อสารของคนในสังคม โดยเมื่อนำคำมาประกอบกันก็จะกลายเป็นวลี ประโยค ข้อความ และย่อหน้า นอกจากนี้หากคนในสังคมใช้คำได้ถูกต้อง และเข้าใจความหมายของคำที่ใช้ในสังคมได้อย่างตรงกันแล้วก็จะทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปด้วยความราบรื่นอีกด้วย

คำที่คนในสังคมไทยนำมาใช้นั้นอาจมีลักษณะการใช้และความหมายที่เหมือนกันและแตกต่างกันไปตามยุคสมัย กล่าวคือ บางคำอาจปรากฏลักษณะการใช้และความหมายคงเดิมมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย บางคำอาจปรากฏลักษณะการใช้คงเดิมแต่เมื่อสมัยเปลี่ยนความหมายก็เปลี่ยนแปลงไป บางคำอาจปรากฏลักษณะการใช้เปลี่ยนแปลงไป แต่ความหมายยังคงเดิมเมื่อสมัยเปลี่ยนแปลงไป และบางคำอาจปรากฏลักษณะการใช้และความหมายมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย แต่ในปัจจุบันไม่ปรากฏลักษณะการใช้และความหมายแล้ว ดังนั้นการศึกษาคำทั้งในด้านของลักษณะการใช้และความหมายในสมัยต่างๆ นั้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เนื่องจากจะทำให้

เราเข้าใจลักษณะการใช้และความหมายของคำต่างๆ มากขึ้น นอกจากนี้ยังเห็นพัฒนาการเกี่ยวกับลักษณะการใช้และความหมายของคำต่างๆ ในสมัยที่แตกต่างกันอีกด้วย

การศึกษาคำในบทความเรื่องนี้เป็นการศึกษาคำ 3 คำ ได้แก่ คำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ซึ่งเป็นการศึกษาเบื้องต้น ผู้วิจัยเลือกศึกษาคำทั้ง 3 คำนี้ เนื่องจากจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า คำทั้ง 3 คำนี้เป็นคำที่ปรากฏใช้มาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนกระทั่งถึงปัจจุบัน และปรากฏลักษณะการใช้ที่เหมือนและแตกต่างกันในแต่ละสมัย นอกจากนี้ความหมายของคำทั้ง 3 คำยังเหมือนและแตกต่างกันในแต่ละสมัยอีกด้วย การศึกษาคำทั้ง 3 คำนี้จะทำให้เห็นลักษณะการใช้คำและความหมายของคำทั้ง 3 คำในแต่ละสมัย และทำให้เห็นพัฒนาการของลักษณะการใช้คำและความหมายของคำทั้ง 3 คำนี้ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนกระทั่งถึงปัจจุบันได้อีกด้วย

การศึกษาคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์นั้น ผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลจากเอกสาร 3 สมัย จำนวน 23 ฉบับ ได้แก่ เอกสารสมัยสุโขทัย เอกสารสมัยอยุธยา และเอกสารสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น คือ สมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชถึงสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นร้อยแก้วทั้งหมด เนื่องจากอาจทำให้เห็นลักษณะการใช้คำทั้ง 3 คำตรงกับภาษาที่ใช้ในสมัยนั้นได้ชัดเจนมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 เอกสารสมัยสุโขทัย ประกอบด้วย
- 1.1.1 จารึกหลักที่ 1 จารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช
- 1.1.2 จารึกหลักที่ 107 จารึกวัดบางสนุก
- 1.1.3 จารึกหลักที่ 3 จารึกนครชุม ด้านที่ 1
- 1.1.4 จารึกหลักที่ 5 จารึกวัดป่ามะม่วง ภาษาไทย ด้านที่ 3
- 1.1.5 จารึกหลักที่ 45 จารึกปู่ขุนจิตขุนจืด
- 1.1.6 จารึกหลักที่ 2 จารึกวัดศรีชุม
- 1.1.7 จารึกหลักที่ 62 จารึกวัดพระยืน
- 1.2 เอกสารสมัยอยุธยา ประกอบด้วย เอกสารสมัยอยุธยาตอนต้น เอกสารอยุธยาตอนกลาง และเอกสารอยุธยาตอนปลาย ดังนี้
- 1.2.1 เอกสารสมัยอยุธยาตอนต้น
- (ก) จารึกหลักที่ 42 จารึกแผ่นตีบุก ภาษาไทย วัดมหาธาตุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- (ข) จารึกหลักที่ 44 จารึกลานเงินอักษร และภาษาไทย หรือจารึกวัดสองคอบ 3
- (ค) จารึกหลักที่ 51 จารึกลานเงินอักษร และภาษาไทย หรือจารึกเจ้าเถรศรีเทพศิริมานนท์
- (ง) จารึกประดิษฐานพระธาตุ พุทธศตวรรษที่ 20
- 1.2.2 เอกสารสมัยอยุธยาตอนกลาง
- (ก) พระราชสารสมเด็จเจ้าทรงธรรมถึงอุปราชโปรตุเกส
- (ข) หนังสือออกพระจอมเมืองศรีราชโกษา กรมการเมืองตะนาวศรี อนุญาตให้พ่อค้า
- เดนมาร์กเข้ามาค้าขายยังประเทศไทย พ.ศ. 2164 ฉบับที่ 2
- (ค) หนังสือออกญาไชยาเมืองตะนาวศรี อนุญาตให้พ่อค้าเดนมาร์กเข้ามาค้าขายยังประเทศไทย พ.ศ. 2164 ฉบับที่ 1
- (ง) พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์
- (จ) บันทึกของโกษาปาน หน้า 1 – 5
- (ฉ) หนังสือออกพระวิสุตรสุนทร จดหมายฉบับที่ 1 – 2
- (ช) หนังสือสัญญาไทย – ฝรั่งเศส พ.ศ. 2231
- 1.2.3 เอกสารสมัยอยุธยาตอนปลาย
- (ก) นันโทปนันทสูตรคำหลวง
- (ข) จารึกวัดป่าโมก
- (ค) จารึกวัดพระคันธกุฎีในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจันทระเกษม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- (ง) จารึกปลับปลาจตุรมุขในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจันทระเกษม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 1.3 เอกสารสมัยรัตนโกสินทร์
- 1.3.1 กฎหมายตราสามดวง
- 1.3.2 ไตรภูมิโลกวิณีจฉัย
- 1.3.3 พระปฐมสมโพธิกถา
- 1.3.4 พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ 1 ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ฉบับตัวเขียน
- 1.3.5 พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ 2 ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ฉบับตัวเขียน

2. ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา”

ในการศึกษาลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” นั้น ปรากฏงานวิจัยที่ศึกษาเพียงคำว่า “พา” เท่านั้น ซึ่งชวนพิศ อิฐรัตน์ (2518) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้คำสำนวนในสมัยสุโขทัย และได้สรุปความหมายของคำว่า “พา” ไว้ว่า “พา” แปลว่า นำเอา เช่น คนใดขี่ช้างมาหา พาเมืองมาสู่ ช้อยเหนือเพื่อกู้ (ศิลาจารึกหลักที่ 1) นอกจากนี้ยังกล่าวว่า ในปัจจุบัน คำนี้คงมีใช้ในภาษาปักษ์ใต้ เช่น พาหนังสือไปโรงเรียน หมายความว่า เอาหนังสือไปโรงเรียน ส่วนปรีชา ช่างขวัญยืน (2515) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาษาร้อยแก้วในภาษาไทยสมัยอยุธยา และได้สรุปการใช้และความหมายของคำว่า “พา” ไว้ว่า คำว่า “พา” พจนานุกรมฯ นิยามว่า “นำไป” ปัจจุบันนิยมใช้กับคนเท่านั้น คือ นำคนไป ในสมัยอยุธยาใช้ทั้งกับนำคนและนำสิ่งของ และหมายถึง นำ นำไป หรือนำมา ก็ได้ และในปัจจุบันเมื่อพูดถึงสิ่งของแล้วไม่ใช่ “พา” เลย นอกจากนี้สมัยอยุธยานิยมใช้คำว่า “พา” มากกว่า “นำ”

ส่วนพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2542, น.281, 379, 618) ได้ให้ความหมายของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ที่ใช้ในปัจจุบันไว้ว่า

เอา (1) ก. หมายถึง ยึด เช่น เอาไว้อยู่; รับไว้ เช่น เขาให้ก็เอา; พา, นำ, เช่น เอาตัวมา; ต้องการ เช่น ทำเอาชื่อ ทำเอาหน้า; ถือเป็นสิ่งสำคัญ เช่น เกรงเอาถ้อยคำ เอาพี่เอาน้อง; (ปาก) คำใช้แทนกริยาอื่นๆบางคำได้. ว.เมื่อใช้ลงท้ายกริยา เป็นการเน้นกริยาแสดงถึงการตั้ง

หน้าตั้งตาทำเนืองกัน เช่น กินเอาๆ

(2) (โบ) น. หมายถึง เรียกลูกหญิงคนที่ 9 ว่า ลูกเอา, คู่กับลูกชายคนที่ 9 ว่า ลูกเอา. (ภ.ญ.).

นำ ก. หมายถึง ไปข้างหน้า เช่น นำขบวน นำเสด็จ, ออกหน้า เช่น วิ่งนำ, เริ่มต้นโดยมีผู้อื่นหรือสิ่งอื่นตามหรือทำตาม เช่น นำสวด นำวิ่ง, พา เช่น นำเที่ยว นำไป นำมา. ว. อาการที่ชักถามหรือเป็นเชิงแนะไปในตัวในคำว่า ชักนำถามนำ

พา ก. หมายถึง นำไปหรือนำมา

จากการใช้และความหมายที่ชวนพิศ อิฐรัตน์ (2518) และปรีชา ช่างขวัญยืน (2515) ศึกษาไว้สรุปได้ว่า ในสมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยา นั้น คำว่า “พา” หมายถึง นำ เอา เหมือนกัน แต่การใช้แตกต่างกัน กล่าวคือ ในสมัยสุโขทัย นั้น คำว่า “พา” สามารถใช้กับสิ่งของได้ แต่ในสมัยอยุธยานิยมใช้กับคนเท่านั้น ส่วนความหมายของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ของพจนานุกรมนั้นปรากฏความหมายร่วมกันคือ การพา หรือนำสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปหรือมา แต่มีได้ระบุนิยามไว้

3. ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

3.1 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยสุโขทัย

3.1.1 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” ในสมัยสุโขทัย

ในสมัยสุโขทัย คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ และปรากฏลักษณะการใช้ 7

ลักษณะ ดังนี้

(1) ใช้ร่วมกับสิ่งของ โดยคำว่า “เอา” จะนำมาใช้ร่วมกับสัตว์ขนาดเล็กที่ตายแล้ว และ สิ่งของขนาดเล็กที่มนุษย์สามารถหยิบจับหรือถือได้ เช่น

.....ก็ได้ตัว
เนื้อตัวปลา เอามาแก่พ่อกูได้หมาก ส้ม
หมาก หวาน อัน ใด กิน อร่อย กิน ดี กู เอา มา แก่ พ่อ กู
กู ไป ตี หนัง วัง ข้าง ได้ กู เอา มา แก่ พ่อ กู ไป
 (จารึกหลักที่ 1 ศิลากจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้าน
 ที่ 1 บรรทัดที่ 11 – 15)

หรือ

จึง ขึ้น ชื่อ ศรี สุริย พง ศ มหา ธรรม
ราชา ธิ ราช หาก เอา พระ ศรี รัตน มหา ธาตุ อัน นี้ มา
สถา ปนา ใน เมือง นคร ชุม นี้ ปี นั้น พระ มหา ธาตุ
อัน นี้ ใช้ ธา ตุ อัน สาม าน ย์ คือ พระ ธา ตุ แท้ จริง แล
เอา ลูก แต่ ลัง กา ทวิ ป พ ัน มา ตาย เอา ทั้ง พิ ช พระ
ศรี มหา โพ ธิ อัน พระ พุ ท เจ้า เรา เส ใจ อยู่ ใต้ ดิน
และ ผ จ ญ
 (จารึกหลักที่ 3 จารึกนครชุม ด้านที่ 1 บรรทัด
 ที่ 7 – 10)

หรือ

วลดอกไม้ (ของ).....
เอา ผ้า บัง ญ จ ร ง ค อัน ง าม ปู บ ให้.....
น ส ัก แห่ง ชื่อ จ ัก นับ แต่ ค ร ื่อง
 (จารึกหลักที่ 5 จารึกวัดป่ามะม่วง ด้านที่ 3
 บรรทัดที่ 1 – 3)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยใช้ร่วมกับสัตว์ขนาดเล็กที่ตายแล้วและสิ่งของขนาดเล็กที่สามารถหยิบจับหรือถือได้ ในตัวอย่างแรก คือ เนื้อ ปลา และผลไม้ ในตัวอย่างที่สอง คือ พระศรีรัตนมหาธาตุ

และในตัวอย่างสุดท้าย คือ ผ้าบังญจรงค์

(2) ใช้ร่วมกับของเหลว จากข้อมูลที่ศึกษานั้น คำว่า “เอา” จะใช้ร่วมกับของเหลวคือ น้ำ เช่น

ขึ้นบังคม ลางคนว่าเจ้าราชกุมารมหา
 สามีนี่หน่อพุทธารงคจริงแลหน่อ 0เขาจึงเอาน้ำ
 มาล้างตีนพระมหาสามีสู้เอ น้ำ กิน ขุด เอา ดิน ที่
มหา สามี ศรี ศรี ท ธา รา ช จุ หาม นี้ เหยียบ ที่ โดย อ ดิน
ที่ นั้น ขุด เอา ดิน ที่ นั้น ขึ้น กัน เอา ไป ให้ ว บุ ชา 0 ร ุง
นั้น พระ มหา ธา ตุ สอง ลูก เร ือง ด้
 (จารึกหลักที่ 2 จารึกวัดศรีชุม บรรทัดที่ 165
 – 166)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยใช้ร่วมกับของเหลวคือ น้ำ

(3) ใช้ร่วมกับสัตว์ โดยคำว่า “เอา” จะใช้ร่วมกับสัตว์ที่ยังมีชีวิตอยู่และมนุษย์สามารถลากจูงหรือบังคับให้เดินมาได้ เช่น

.....ก็ได้ตัว
เนื้อตัวปลา เอามาแก่พ่อกูได้หมาก ส้ม
หมาก หวาน อัน ใด กิน อร่อย กิน ดี กู เอา มา แก่ พ่อ กู
กู ไป ตี หนัง วัง ข้าง ได้ กู เอา มา แก่ พ่อ กู
 (จารึกหลักที่ 1 ศิลากจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้าน
 ที่ 1 บรรทัดที่ 11 – 15)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยใช้ร่วมกับสัตว์ที่ยังมีชีวิตอยู่และมนุษย์สามารถลากจูงหรือบังคับให้เดินมาได้ คือ ช้าง

(4) ใช้ร่วมกับคน โดยคำว่า “เอา” ใช้ร่วมกับคน ซึ่งมีจำนวนมาก เช่น

กันแลกัน 0พ่อขุนบางกลางทาวได้เมือง
 ศรีสาขลาไปพ่อขุนผาเมืองเจ้าเมืองราดเอา พล มา
ตบ กัน ที่ บาง ข ลง ได้ เว น แก่ พ่อ ขุน ผา เม ือง แล้ว

พ่อขุนผาเมืองเอาพลเมื่อเมืองราดเมืองส
(จารึกหลักที่ 2 จารึกวัดศรีชุม บรรทัดที่ 23 –
24)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยใช้ร่วมกับคน ซึ่งมีจำนวนมาก คือ พล ซึ่งหมายถึง ทหารจำนวนมากที่อยู่ในกองทัพ

(5) ใช้ร่วมกับคำว่า “ให้” โดยคำว่า “เอา” จะใช้ร่วมกับคำนามและคำว่า “ให้” เพื่อระบุว่าพาหรือนำอะไรไปให้ใคร เช่น

ก่อนผีฟ้าเจ้าเมืองศรีโสธรประให้ลูกสาว
ชื่อ นางสุชมหาเทวีกับขรรค์ชัยศรีให้นามเกียรติ์
แก่พ่อขุนผาเมืองเหียมพ่อขุนบางกลางหาวได้ชื่อ
ศรีอินทรบดินทรชาติยศเพื่อพ่อขุนผาเมืองเอาชื่อ
ตนให้แก่พระสหายอีกเมืองสุโขทัยเพื่อนั้น.....

(จารึกหลักที่ 2 จารึกวัดศรีชุม บรรทัดที่ 33 –
35)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยจะใช้ร่วมกับคำนาม คือ ชื่อของตน และคำว่า “ให้” เพื่อระบุว่าประธานของประโยคพาหรือนำชื่อของตนไปให้ใคร ในตัวอย่างนี้คือ พาหรือนำชื่อของตนเองไปให้พระสหาย

(6) ใช้ร่วมกับคำว่า “มา” โดยคำว่า “เอา” จะใช้ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็กที่มนุษย์สามารถหยิบจับหรือถือได้และของเหลว คือ น้ำ และใช้ร่วมกับคำว่า “มา” เพื่อระบุว่าวัตถุประสงคืว่า พาหรือนำสิ่งนั้นมาใช้ทำอะไร เช่น

กูแลยังจักได้ตรัสแก่สรรเพชญดาญาณ
เป็นพระพุทธจริงว่าไซรี จงได้พบปูน ค กู
อิชฐาน บัดแมงแห่งนั้นตายกลายพบโป่งปูนอัน

หนึ่งมายาดหนักหนา เอามาสทายพระธาตุก่อ
ใหม่เก่า แล้วเอามาต่อพระพุทธรูปหินอันหักพัง
บริบูรณ์แล้ว ปูนก็ ยังเหลือเลย

(จารึกหลักที่ 2 จารึกวัดศรีชุม บรรทัดที่ 118
– 120)

หรือ

สืบค้นหาเอาพระพุทธรูปหินเก่าแต่บูร
ธาด้วยไกลชั่วสองคืนสามคืนเอามาประดิษฐานไว้
ในมหาพิหาร ล่างแห่งได้ค้อได้ตน ล่างแห่งได้ผม
ได้แขนได้ออกกลางแห่งได้หัวตกไกล

(จารึกหลักที่ 2 จารึกวัดศรีชุม บรรทัดที่ 122)

หรือ

ขึ้นบังคม ล่างคนว่าเจ้าราชกุมารมหา
สามีนี่หน่อพุทธานคจริงแลหนอ 0เขาจึงเอาน้ำ
มาล้างตีนพระมหาสามีสู่เอาน้ำกิน ขุดเอาดินที่
มหาสามีสรีศรัทธาราชจุฬามณีเหยียบที่โดยยอน
ที่นั่น ขุดเอาดินที่นั่นขึ้นกันเอาไปไหว้บูชา 0รุ่ง
นั้น พระมหาธาตุสองลูกเรื่องดี

(จารึกหลักที่ 2 จารึกวัดศรีชุม บรรทัดที่ 165
– 166)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ ใช้ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็กที่มนุษย์สามารถหยิบจับหรือถือได้และของเหลว คือ น้ำ และใช้ร่วมกับคำว่า “มา” เพื่อระบุว่าวัตถุประสงคืว่า ประธานของประโยคพาหรือนำสิ่งนั้นมาใช้ทำอะไร ตัวอย่างแรกและตัวอย่างที่ 2 เป็นการใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็กที่มนุษย์สามารถหยิบจับหรือถือได้ คือ “ปูน” และ “พระพุทธรูป” เพื่อระบุว่าประธานของประโยคพาหรือนำปูนมาเพื่อใช้ต่อพระพุทธรูปที่หักพังให้สมบูรณ์ และพาหรือ

นำพระพุทธรูปมาเพื่อประดิษฐานในมหาวิหาร ส่วนตัวอย่างสุดท้ายนั้น เป็นการใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับของเหลว คือ น้ำ และใช้ร่วมกับคำว่า “มา” เพื่อระบุวัตถุประสงค์ว่า ประธานของประโยคพาหรือนำน้ำมาเพื่อใช้ล้างเท้า

3.1.2 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “นำ” ในสมัยสุโขทัย

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารดังกล่าวพบว่า ไม่ปรากฏการใช้คำว่า “นำ” ในสมัยสุโขทัยแต่อย่างใด

3.1.3 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “พา” ในสมัยสุโขทัย

ในสมัยสุโขทัย คำว่า “พา” หมายถึง นำมาหรือนำไป และปรากฏลักษณะการใช้ 2 ลักษณะ ดังนี้

(1) ใช้ร่วมกับสิ่งของ โดยใช้คำว่า “พา” ร่วมกับสิ่งของขนาดใหญ่ที่มนุษย์ไม่สามารถหยิบจับหรือถือได้ เช่น

.....ท่านบโคไร
เดียดคนโตขี่ช้างมาหาพาเมืองมาสู่ช้อยเหนือ
เพ็- (เอาเมืองมาขึ้น) อูกู.....
.....

(จารึกหลักที่ 1 ศิลจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 27 – 28)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “พา” หมายถึง นำมาหรือนำไป โดยใช้ร่วมกับสิ่งของขนาดใหญ่ที่มนุษย์ไม่สามารถหยิบจับหรือถือได้ คือ เมือง

(2) ใช้ร่วมกับคน โดยใช้คำว่า “พา” ร่วมกับคนที่มีจำนวนหนึ่งคน เช่น

บางกลางหาวขึ้นไปเมืองบางยางให้สิริ
จัดพลพ่อขุนผาเมืองเจ้าเมืองราด พาพ่อขุนผา

เมืองผาจกกันแลกัน

(จารึกหลักที่ 2 จารึกวัดศรีชุม บรรทัดที่ 22 – 23)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “พา” หมายถึง นำมาหรือนำไป โดยใช้ร่วมกับคนที่มีจำนวนหนึ่งคน คือ พ่อขุนผาเมือง

3.2 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยอยุธยา

สมัยอยุธยาแบ่งออกเป็น 3 ช่วงระยะเวลา คือ สมัยอยุธยาตอนต้น สมัยอยุธยาตอนกลาง และสมัยอยุธยาตอนปลาย ในการศึกษาข้อมูลของทั้ง 3 สมัยดังกล่าวพบว่า ปรากฏใช้คำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” เพียง 2 สมัยเท่านั้น คือ สมัยอยุธยาตอนกลาง และสมัยอยุธยาตอนปลาย ดังนี้

3.2.1 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยอยุธยาตอนกลาง

(1) ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” ในสมัยอยุธยาตอนกลาง

ในสมัยอยุธยาตอนกลาง คำว่า “เอา” ปรากฏใช้ความหมาย 3 ความหมาย คือ ความหมายที่ 1 คือ พา หรือ นำ ความหมายที่ 2 คือ ตี และความหมายที่ 3 คือ จับกุม โดยคำว่า “เอา” ทั้ง 3 ความหมายนี้ปรากฏการใช้ที่แตกต่างกัน ดังนี้

(1.1) คำว่า “เอา” ที่มีความหมายว่า พา หรือ นำ ปรากฏลักษณะการใช้ 4 ลักษณะ ดังนี้

(1.1.1) ใช้ร่วมกับสิ่งของ โดยใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็กที่มนุษย์สามารถ

หยิบจับหรือถือได้ และสิ่งของที่มีจำนวนมาก เช่น

.....
 ... ถ้าแลกุมบันหฺญเอาสินค้าบรรทุกในกบ้นของ กุมบันหฺญเอง กิตฺไแลในกบ้นซึ่งเช่าระวางเข้ามา กิตฺ ก็ให้ซื้อขายด้วยผู้ใดๆตามภาษีของกุมบันหฺญ จะแนะนำให้อย่าให้ผู้ใดห้ามปรามแลเอาข้อ ประการใดมาขัด ขวางประการหนึ่ง ถ้าแล (หนังสือสัญญาไทย – ฝรั่งเศส พ.ศ. 2231)

หรือ
 ศักราช 835 มะเส็งศก
 หมื่นนครรให้ลอกเอาทองพระเจ้าลงมาหุ้ม ดาบ (พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับหลวง ประเสริฐอักษรนิติ์)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยใช้ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็ก ที่มีมนุษย์สามารถหยิบจับหรือถือได้ และสิ่งของ ที่มีจำนวนมาก ตัวอย่างแรก ใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับสิ่งของที่เป็นจำนวนมาก คือ สินค้า และใน ตัวอย่างที่ 2 ใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็กที่มีมนุษย์สามารถหยิบจับหรือถือได้ คือ ทอง (1.1.2) ใช้ร่วมกับข้อกำหนด โดยใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับข้อกำหนด ซึ่งอาจใช้เป็น กฎหมายหรือระเบียบที่กำหนดขึ้นใช้ในสมัยนั้น เช่น

.....
 ... ถ้าแลกุมบันหฺญเอาสินค้าบรรทุกในกบ้นของ กุมบันหฺญเองกิตฺไแลในกบ้นซึ่งเช่าระวางเข้ามา กิตฺ ก็ให้ซื้อขายด้วยผู้ใดๆตามภาษีของกุมบันหฺญ จะแนะนำให้อย่าให้ผู้ใดห้ามปรามแลเอาข้อ ประการใดมาขัดขวางประการหนึ่ง ถ้าแล

(หนังสือสัญญาไทย – ฝรั่งเศส พ.ศ. 2231)
 จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยใช้ร่วมกับข้อกำหนด ซึ่งอาจ ใช้เป็นกฎหมายหรือระเบียบที่กำหนดขึ้นใช้ใน สมัยนั้น และในตัวอย่างนี้ คือ ข้อประการใด ซึ่ง หมายถึง ไม่มีใครสามารถนำข้อกำหนดอื่นๆ ที่มีเพื่อมาใช้ในการขัดขวางการค้าขายของพ่อค้า ชาวฝรั่งเศสได้

(1.1.3) ใช้ร่วมกับคำว่า “นำ” โดยใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับคำว่า “นำ” และสิ่งของขนาดใหญ่ที่สามารถบังคับหรือควบคุมได้ เช่น

หนังสือออกพระจอมเมืองศรีราชโกษา ออกหลวงจินกตาราชยุกกระบัตรมาเถิงเรออี ลมาศ ด้วยกปีตันกราเปราติลมาศ นำเอาสำเภา ลำนี้้งเข้ามาซื้อขายยังท่าเมืองตระนาวศรี มหานคร.....

(หนังสือออกพระจอมเมืองศรีราชโกษา กรม การเมืองตระนาวศรี ฉบับที่ 2 บรรทัดที่ 1 – 2)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยใช้ร่วมกับคำว่า “นำ” เป็น “นำเอา” และใช้ร่วมกับสิ่งของขนาดใหญ่ที่สามารถบังคับหรือควบคุมได้ ในที่นี้ คือ สำเภา

(1.1.4) ใช้ร่วมกับคำว่า “พา” โดยใช้ คำว่า “เอา” ร่วมกับคำว่า “พา” และคนที่มี จำนวนมาก เช่น

.....
 ศักราช 824 มะเมียศก เมืองนะครรไทยพาเอา ครว้อพยพหนีไปนาน แลให้พระกลาโหมไปตาม ได้คืนมาแล้ว.....

.....
 (พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับหลวง ประเสริฐอักษรนิติ์)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยใช้ร่วมกับกับคำว่า “พา” เป็น “พาเอา” และใช้ร่วมกับคนที่มีจำนวนมาก ในตัวอย่างนี้คือ ครอบครัวหลายๆ ครอบครัว

(1.2) คำว่า “เอา” ที่มีความหมายว่าตี ซึ่งเป็นการใช้กำลังทหารเข้าโจมตีบ้านเมืองของผู้อื่น เพื่อให้กลายเป็น หรืออยู่ในอาณัติของประเทศตน ปรากฏการใช้เพียงลักษณะเดียวคือ ใช้ร่วมกับคำว่า “เมือง” เช่น

ศักราช 813 มะแมศก ครั้งนั้นมหาราช มาเอาเมืองซากังราวได้แล้วจึงเอาเมืองสุโขทัย เข้าปล้นเมืองมิได้ก็เลิกทัพกลับคืน

ศักราช 817 กุนศก แต่งทัพให้ไปเอาเมือง มลกาศักราช 818 ขวดศก แต่งทัพให้ไปเอา เมืองลิบตีนครั้งนั้นเสด็จหนุนทัพขึ้นไปตั้งทัพ หลวงตำบลโคน.....

(พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับหลวง ประเสริฐอักษรนิติ์)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง ตี ซึ่งเป็นการใช้กำลังทหารโจมตีบ้านเมืองของผู้อื่น เพื่อให้กลายเป็น หรืออยู่ในอาณัติของประเทศตน โดยใช้ร่วมกับคำว่า “เมือง” ได้แก่ เมืองซากังราว และเมืองสุโขทัย

(1.3) คำว่า “เอา” ที่มีความหมายว่า จับกุมหรือควบคุมตัว ปรากฏใช้เพียงลักษณะเดียว คือ ใช้ร่วมกับคนที่มีจำนวนหนึ่งคน เช่น

ให้เอาตัวฝรั่งนั้น.....ถ้าข้าหลวงผู้ใดแล ช่มเหงฝรั่งก็ดี ขอให้เอาตัวมากราบทูลพระ กรุณา แลให้ลงโทษให้

(พระราชสารสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมถึงอุปราช โปรตุเกส บรรทัดที่ 28)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง จับกุมหรือควบคุมตัว โดยใช้ร่วมกับคนที่มีจำนวนหนึ่งคน ตัวอย่างนี้คือ ฝรั่ง หรือชาวต่างประเทศ

(2) ลักษณะการใช้และความหมายของ คำว่า “นำ” ในสมัยอยุธยาตอนกลาง

ในสมัยอยุธยาตอนกลาง คำว่า “นำ” หมายถึง พา และปรากฏลักษณะการใช้ 2 ลักษณะ ดังนี้

(2.1) ใช้ร่วมกับสิ่งของ โดยใช้คำว่า “นำ” ร่วมกับสิ่งของขนาดใหญ่ที่สามารถบังคับ หรือควบคุมได้ เช่น

ตรีด้วยเรา แลให้กปีตันกรเบศอฉิลมาศ นำกำปั่นลำหนึ่งเข้ามา

(หนังสือออกญาไชยาเมืองตะนาวศรี ฉบับที่ 1 บรรทัดที่ 11)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “นำ” หมายถึง พา โดยใช้ร่วมกับสิ่งของขนาดใหญ่ที่สามารถ บังคับหรือควบคุมได้ ตัวอย่างนี้คือ กำปั่นลำ หนึ่ง หรือ เรือลำหนึ่ง

(2.2.) ใช้ร่วมกับคำว่า “เอา” โดยใช้คำ ว่า “นำ” ร่วมกับคำว่า “เอา” และสิ่งของขนาด ใหญ่ที่สามารถบังคับหรือควบคุมได้ เช่น

หนังสือออกพระจอมเมืองศรีราชโกษา ออกหลวงจันกตาราชยุกกระบัตร์มาเถิงเรอ อฉิลมาศ ด้วยกปีตันกราเปราตีลมาศ นำเอา สำเภาลำหนึ่งเข้ามาซื้อขายยังท่าเมืองตระนา วศรีมหานคร.....

(หนังสือออกพระจอมเมืองศรีราชโกษา กรม เมืองตะนาวศรี ฉบับที่ 2 บรรทัดที่ 1 – 2)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “นำ” หมายถึง พา โดยใช้ร่วมกับคำว่า “เอา” เป็น “นำเอา”

และใช้ร่วมกับสิ่งของขนาดใหญ่ที่สามารถบังคับหรือควบคุมได้ ตัวอย่างนี้คือ สำเภา

(3) ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “พา” ในสมัยอยุธยาตอนกลาง

ในสมัยอยุธยาตอนกลาง คำว่า “พา” หมายถึง นำมาหรือนำไป ปรากฏการใช้เพียงลักษณะเดียวคือ ใช้ร่วมกับคำว่า “เอา” และใช้ร่วมกับคนที่มีจำนวนมาก เช่น

.....
 ศักราช 822 มะโรงศก เล่นการมหรสพฉลองพระ แลพระราชทานแก่สงฆ์ แลพราหมณ์แลวณิกทั้งปวง ครั้งนั้นพญาชเลียงคิดเป็นขบถพาเอาครัวทั้งปวงไปออกแต่มหาราช.....

(พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “พา” หมายถึง นำมาหรือนำไป โดยใช้ร่วมกับคำว่า “เอา” เป็น “พาเอา” และใช้ร่วมกับคนที่มีจำนวนมากในที่นี้คือ ครอบครัวหลายๆ ครอบครัว

3.2.2 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยอยุธยาตอนปลาย

(1) ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” ในสมัยอยุธยาตอนปลาย

ในการศึกษาจากข้อมูลพบว่า คำว่า “เอา” ในสมัยอยุธยาตอนปลายมีความหมายว่า พา หรือ นำ และปรากฏลักษณะการใช้เพียงลักษณะเดียวคือ ใช้ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็กที่สามารถหยิบจับหรือถือได้ เช่น

ของพระอย่าให้เจ้าหมู่เอาของพระผลัดเปลี่ยนไปแต่คนหนึ่งสองคนได้ให้ฤกษ์เทวดา ภูมิเทวดาอารักษ์เทวดาอากาศเทวดา.....

.....

(จารึกพลับพลาจักรมุข บรรทัดที่ 1)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยใช้ร่วมกับสิ่งของที่สามารถหยิบจับหรือถือได้คือ สิ่งของของพระ

(2) ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “นำ” ในสมัยอยุธยาตอนปลาย

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารดังกล่าวพบว่า ไม่ปรากฏการใช้คำว่า “นำ” ในสมัยอยุธยาตอนปลายแต่อย่างใด

(3) ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “พา” ในสมัยอยุธยาตอนปลาย

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารดังกล่าวพบว่า ไม่ปรากฏการใช้คำว่า “พา” ในสมัยอยุธยาตอนปลายแต่อย่างใด

3.3 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยรัตนโกสินทร์

3.3.1 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “เอา” ในสมัยรัตนโกสินทร์

ในสมัยรัตนโกสินทร์ คำว่า “เอา” ปรากฏใช้ความหมาย 6 ความหมาย ได้แก่ ยึดถือ เป็นสาระ พาหรือนำ จับกุมหรือควบคุมตัว เก็บ เป็นคู่ชีวิตหรือร่วมชีวิต และต้องการ และมีลักษณะการใช้ที่แตกต่างกัน ดังนี้

(1) คำว่า “เอา” ที่มีความหมายว่ายึดถือเป็นสาระ โดยใช้คำว่า “เอา” หลังคำกริยา เช่น

การออกมาพิพากษาจกคดีใดๆ	พระราชสีห์	สาม
ลูกขุนทั้งปวงไม่เห็นปิดตรา	พระคชสีห์	
	บัวแก้ว	

ดวงนี้ใช้ร้อย่าให้เชื่อฟังเอา เป็นอันขาด
ทีเดียว

(กฎหมายตราสามดวง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พระอัยการลักษณะผัวเมีย หน้าที่ 502)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง
ยึดถือเป็นสาระ โดยปรากฏใช้หลังคำกริยา
คือ เชื่อฟัง หมายความว่า ถ้ากฎหมายใดไม่
ปรากฏตราพระราชสีห์ พระคชสีห์ และบัวแก้ว
อย่าให้เชื่อฟังและยึดถือมาเป็นสาระเป็นอันขาด

(2) คำว่า “เอา” ที่มีความหมายว่า พา
หรือ นำ โดยใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็ก
ที่สามารถหยิบจับหรือถือได้ เช่น

..... ส่วน
หญิงอันร้ายให้เอาผลวปะหน้า ทัดดอกขบาแดง
สองหู.....

(กฎหมายตราสามดวง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พระอัยการลักษณะผัวเมีย หน้าที่ 503)

หรือ

..... ห้ามมิให้พระสงฆ์รับ
วัตถุปัจจุบัน บัดนี้พระธรรมธการาชมหา牟尼
เอาผ้าสำนซึ่งทรงถวายเป็นปริชานเครื่องยศนั้น
ไปขายแก่ศุภรัตฯซื้อไว้เป็นวัตถุแปดตำ
ลึง.....

(พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่
1 ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ฉบับตัวเขียน)

จากตัวอย่างแรก และตัวอย่างที่สองข้าง
ต้น คำว่า “เอา” หมายถึง พา หรือ นำ โดยใช้
ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็กที่สามารถหยิบจับหรือ
ถือได้ ในตัวอย่างนี้ คือ เผลว และผ้า ตามลำดับ

(3) คำว่า “เอา” ที่มีความหมายว่า
จับกุมหรือควบคุมตัว ปรากฏลักษณะการใช้ 2
ลักษณะ ดังนี้

(3.1) ใช้ร่วมกับคำว่า “ขึ้น” โดยใช้คำ
ว่า “เอา” ร่วมกับคำว่าขึ้น เพื่อบอกทิศทางว่า
จับกุมหรือควบคุมตัวไปที่ใด และใช้ร่วมกับคนที่มี
จำนวนหนึ่งคน เช่น

..... ส่วน
หญิงนั้นให้โกนศรีษะบนตะแลงแกง เอาขึ้นขา
หย่างประจาน.....

(กฎหมายตราสามดวง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พระอัยการลักษณะผัวเมีย หน้าที่ 503)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง
จับกุมหรือควบคุมตัว โดยใช้ร่วมกับคำว่า
“ขึ้น” เป็น “เอาขึ้น” เพื่อบอกทิศทางว่าจับกุม
หรือควบคุมตัวไปที่ใด ตัวอย่างนี้คือ จับกุมหรือ
ควบคุมตัวไปที่ขาหย่าง และใช้ร่วมกับคนที่มี
จำนวนหนึ่งคน ในตัวอย่างนี้ คือ ผู้หญิง

(3.2) ใช้ร่วมกับคน โดยใช้คำว่า “เอา”
ร่วมกับคนที่มีจำนวนหนึ่งคน เช่น

.....
ผู้มันจับพันแทงชายชู้มันตายยั้งแต่หญิงให้เอา
หญิงนั้นเป็นคนหลวง ถ้าพันแทงหญิง

(กฎหมายตราสามดวง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พระอัยการลักษณะผัวเมีย หน้าที่ 507)

หรือ

..... ผู้ใดว่าชายผู้หนึ่งทำชู้ด้วยเมีย
ตน เอาแต่ชายซึ่งว่าเป็นชู้ขึ้นไปฆ่าฟันตาย ถ้า
เป็นสัจว่าผิดเมียมันจริงก็ดี.....

(กฎหมายตราสามดวง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พระอัยการลักษณะผัวเมีย หน้าที่ 507)

หรือ

..... แล้วโปรดให้ตั้งนายแก้วรัตนมู
นี่เป็นท้าวลักษณ์ตามเดิม เปนผู้ขนานพระนาม
พระองค์เจ้าต่างกรม แต่นายทองอยู่วันรัตนนั้น

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรมพระราชวังบวรฯ เอา
ตัวไปลงพระราชอาญาเขียนร้อยที ด้วยมีความ
ผิดกับพระองค์มาแต่ก่อน.....
(พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่
1 ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ฉบับตัวเขียน)

จากตัวอย่างแรก ตัวอย่างที่ 2 และ
ตัวอย่างสุดท้ายข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง
จับกุมหรือควบคุมตัว โดยใช้ร่วมกับคนที่มี
จำนวนหนึ่งคน ตัวอย่างแรก คือ ผู้หญิง ตัวอย่าง
ที่ 2 คือ ผู้ชาย และตัวอย่างสุดท้าย คือ นายทอง
อยู่วันรัตน

(4) คำว่า “เอา” ที่มีความหมายว่า เก็บ
โดยใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็กที่
สามารถหยิบจับ หรือถือได้ เช่น

ด้วยลวดหนัง 20 ที ถ้าผัวมันยังรักเมีย
มัน แลมีให้ลงโทษแก่เมียมันไซ้ให้เอาสินไหมเข้า
พระคลังหลวง.....

(กฎหมายตราสามดวง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พระอัยการลักษณะผัวเมีย หน้าที 504)

หรือ

..... สัตว์ผู้หนึ่งเกียจคร้านไป
เกี่ยวเอาข้าวสาเลีมา เพื่อประโยชน์แก่อาหารนั้น
จะได้เอามาแต่พอประมาณ พออิมแต่ละมือๆ
นั้น หามิได้ ไปเกี่ยวเอาข้าวสาเลีมาไว้เป็นอัน
มาก.....

(ไตรภูมิโลกวินิจฉัย)

จากตัวอย่างแรกและตัวอย่างที่สองข้าง
ต้น คำว่า “เอา” หมายถึง เก็บ โดยใช้ร่วมกับ
สิ่งของขนาดเล็กที่สามารถหยิบจับหรือถือได้ คือ
สินไหม หรือค่าปรับ และข้าวสาเลี ตามลำดับ

(5) คำว่า “เอา” ที่มีความหมายว่า เป็น

คู่ชีวิตหรือร่วมชีวิต โดยใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับ
คนที่มีจำนวนหนึ่งคน เช่น

..... ชายใดสู่ขอเอาหญิงคน
เที่ยวขอทานเลี้ยงชีวิตแลหญิงนครโกณเฒ่าเลี้ยง
เป็นเมีย.....

= นำ,พา มาเป็นคู่ชีวิต หรือร่วมชีวิต +
คน

(กฎหมายตราสามดวง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พระอัยการลักษณะผัวเมีย หน้าที 505)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง
ถึง เป็นคู่ชีวิตหรือร่วมชีวิต โดยใช้ร่วมกับคนที่มี
จำนวนหนึ่งคน คือ ผู้หญิง

(6) คำว่า “เอา” มีความหมายว่า
ต้องการให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งดำรงตำแหน่ง
โดยใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับคน 1 คน เช่น

..... ตรัสเอาพระอักษระสุนทรเสมียร
ตราในกรมมหาดไทยชื่อสนข้าหลวงเดิม ซึ่ง
มีความชอบได้โดยเสด็จพระราชดำเนินไปงาน
พระราชสงครามหลายครั้ง แลทำราชการฉลอง
พระเดชพระคุณต่างพระเนตรพระกรรณมิได้มี
ความผิด เปนเจ้าพระยารัตนาพิพิธที่สมุหนายก
ตรัสเอาพระทุกขราษฎร์เมืองพิศณุโลกย์ ชื่อ
หม่อมปลืบุตรพระยากลาโหมคลองแกลบ มี
ความชอบ ได้ทำศึกสงครามด้วยพระองค์แต่ก่อน
มามีได้คิดแก้ชีวิตร โปรดให้เป็นเจ้าพระยามหา
เสนาที่สมุหพระกลาโหม.....

(พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่
1 ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ฉบับตัวเขียน)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “เอา” หมายถึง
ถึง ต้องการให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งดำรงตำแหน่ง
จากตัวอย่างนี้ คือ ต้องการให้พระอักษระสุนทร

ดำรงตำแหน่งเจ้าพระยารัตนาพิพิธ และต้องการให้ พระทุกขราชาภรณ์ เมืองพิศณุโลกยกดำรงตำแหน่งเจ้าพระยามหาเสนา

3.3.2 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “นำ” ในสมัยรัตนโกสินทร์

จากการศึกษาจากข้อมูลพบว่า คำว่า “นำ” ในสมัยรัตนโกสินทร์มีความหมายว่า พา หรือ นำ และปรากฏลักษณะการใช้เพียงลักษณะเดียว คือ ใช้ร่วมกับคำว่า “เอา” และข้อราชการหรือข้อความ เช่น

สรวิตชีตชื่อหนซึ่งมีความชอบ นำเอาข้อราชการในกรุงธนบุรีออกไปกราบทูลให้ทราบถึง

ด้านพระจาก.....
หรือ
.....

..... ทาสในเรือนมาฟ้องแก่เจ้าช้วนายท้าวนางผู้ใหญ่ๆ นำเอาข้อความขึ้นกราบบังคมทูล จึงดำรัสสั่งให้พิจารณา.....

(พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ 1 ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ฉบับตัวเขียน)

จากตัวอย่างทั้ง 2 ตัวอย่างข้างต้น คำว่า “นำ” หมายถึง พา หรือ นำ ใช้ร่วมกับคำว่า “เอา” ตัวอย่างแรกใช้ร่วมกับข้อราชการ ส่วนตัวอย่างที่ 2 ใช้ร่วมกับข้อความ

3.3.3 ลักษณะการใช้และความหมายของคำว่า “พา” ในสมัยรัตนโกสินทร์

จากการศึกษาข้อมูลพบว่า คำว่า “พา” ในสมัยรัตนโกสินทร์มีความหมายว่า นำไปหรือนำมา ปรากฏลักษณะการใช้เพียงลักษณะเดียว คือ ใช้ร่วมกับกลุ่มสิ่งมีชีวิต เช่น

.....
สัตว์ทั้งหลายอื่นๆ ดูเยี่ยงดูอย่างสัตว์ที่โลเลนั้น ก็พากันบริโภครสแผ่นดินชื่นชมกันกิน ถือว่ามีรสอร่อยยิ่ง พอใจกินสิ้นทุกคน ครั่งรส (ไตรภูมิโลกวินิจฉัย)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “พา” หมายถึง นำไป ใช้ร่วมกับกลุ่มสิ่งมีชีวิต ในที่นี้คือ กลุ่มสัตว์ที่นำกันไปกินรสแผ่นดิน

4. พัฒนาการของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

ในการศึกษาข้อมูลจากเอกสารพบว่า สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ ปรากฏความหมายและลักษณะการใช้คำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ที่เหมือนกันและแตกต่างกันไป ดังนี้

4.1 ความหมายและการใช้คำว่า “เอา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

4.1.1 ความหมายของคำว่า “เอา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์
ความหมายของคำว่า “เอา” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ ปรากฏความหมายที่เหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

	สุโขทัย	อยุธยา			รัตนโกสินทร์
		อยุธยาตอนต้น	อยุธยา ตอนกลาง	อยุธยาตอน ปลาย	
ความหมายของคำว่า “เอา”	พา, นำ	-	พา, นำ	พา, นำ	พา, นำ
			จับกุม	-	จับกุม, ควบคุมตัว
			ตี		-
					ยึดถือเป็นสาระ
					เก็บ
					เป็นคู่ชีวิต, ร่วมชีวิต
					ต้องการ

เมื่อนำความหมายของคำว่า “เอา” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์มาเปรียบเทียบกันจะทำให้เห็นพัฒนาการของความหมายของคำว่า “เอา” ดังนี้

(1) ในสมัยสุโขทัย ความหมายของคำว่า “เอา” ปรากฏเพียงความหมายว่า “พา, นำ” เท่านั้น ส่วนในสมัยต่อมา คือ สมัยอยุธยาตอนกลางและสมัยรัตนโกสินทร์ ความหมายของคำว่า “เอา” มีความหมายมากขึ้น โดยนอกจากจะมีความหมายว่า “พา, นำ” แล้ว ในสมัยอยุธยาตอนกลางยังมีความหมายว่า “จับกุม” และ “ตี” ส่วนในสมัยรัตนโกสินทร์ยังมีความหมายว่า “จับกุม” “ยึดถือเป็นสาระ” “เก็บ” และ “เป็นคู่ชีวิต, ร่วมชีวิต” อีกด้วย

(2) เมื่อสังเกตความหมายของคำว่า “เอา” ในสมัยอยุธยาตอนปลายพบว่า ปรากฏความหมายของคำว่า “เอา” เพียงความหมายว่า “พา, นำ” เท่านั้นเหมือนในสมัยสุโขทัย ซึ่งอาจเนื่องมาจากข้อมูลที่นำมาศึกษาในสมัยดังกล่าวอาจมีจำนวนไม่มากพอ ถ้าใช้ข้อมูลในการศึกษามากกว่านี้อาจทำให้พบว่า ความหมายของคำว่า “เอา” ปรากฏใช้มากกว่านี้ หรืออาจมีเพียงเท่านี้ก็เป็นได้

(3) ในสมัยอยุธยาตอนต้น ไม่ปรากฏใช้คำว่า “เอา” ซึ่งทำให้ไม่สามารถทราบได้ว่า ความหมายของคำว่า “เอา” ในสมัยดังกล่าวมีความหมายใดบ้าง ซึ่งถ้าใช้ข้อมูลในการศึกษามากกว่านี้อาจทำให้พบการใช้คำว่า “เอา” และพบความหมายของคำว่า “เอา” หรืออาจพบว่า ในสมัยดังกล่าวไม่ปรากฏการใช้คำว่า “เอา” ก็อาจเป็นได้

(4) ในการนำความหมายของคำว่า “เอา” ของแต่ละสมัยมาเปรียบเทียบกันดังกล่าวทำให้พบว่า เราอาจสันนิษฐานได้ว่า คำว่า “เอา” ที่มีความหมายว่า “พา, นำ” นั้น อาจเป็นความหมายดั้งเดิม เนื่องจากปรากฏใช้ความหมายนี้มาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนกระทั่งถึงรัตนโกสินทร์ นอกจากนี้ความหมายของคำว่า “เอา” ที่เป็นความหมายเก๋ารองลงมา คือ “จับกุมหรือควบคุมตัว” เนื่องจากปรากฏใช้ความหมายดังกล่าวมาตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนกลาง และมาใช้ความหมายดังกล่าวอีกครั้งในสมัยรัตนโกสินทร์

4.1.2 ลักษณะการใช้คำว่า “เอา” ในสมัยสุโขทัย อยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์
ลักษณะการใช้คำว่า “เอา” ตั้งแต่สมัย

สุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์
ปรากฏลักษณะการใช้ที่เหมือนและแตกต่างกัน
ดังนี้

	ความหมายของ คำว่า “เอา”	สุโขทัย	อยุธยา			รัตนโกสินทร์
			อยุธยาตอนต้น	อยุธยาตอนกลาง	อยุธยาตอนปลาย	
การใช้คำว่า “เอา”	พา, นำ	+ สิ่งของขนาดเล็ก + สัตว์ขนาดเล็ก (ตาย) + สัตว์มีชีวิต + คนจำนวนมาก + คำว่า “ให้” + คำว่า “มา”	-	+ สิ่งของขนาดเล็ก + สิ่งของจำนวนมาก + ข้อกำหนด + คำว่า “นำ” + คำว่า “พา”	+ สิ่งของขนาดเล็ก	+ สิ่งของขนาดเล็ก
	ตี	-	-	+ คำว่า “เมือง”	-	-
	จับกุม, ควบคุม	-	-	+ คน (๑ คน)	-	+ คน (๑ คน) + คำว่า “เอา”
	ยึดถือเป็นสาระ	-	-	-	-	หลังกริยา
	เก็บ	-	-	-	-	+ สิ่งของขนาดเล็ก
	เป็นคู่ชีวิต, ร่วมชีวิต	-	-	-	-	+ คน (๑ คน)
	ต้องการ					+ คน (๑ คน)

เมื่อนำลักษณะการใช้คำว่า “เอา” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์มาเปรียบเทียบกันจะทำให้เห็นพัฒนาการของลักษณะการใช้คำว่า “เอา” ดังนี้

(1) สมัยที่มีความหมายของคำว่า “เอา” เหมือนกันจะปรากฏลักษณะการใช้คำว่า “เอา” เหมือนกัน คือ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยาตอนกลาง สมัยอยุธยาตอนปลาย และสมัยรัตนโกสินทร์ ปรากฏความหมายของคำว่า “เอา” ว่า “นำ, พา” และมีลักษณะการใช้คำว่า “เอา” เหมือนกัน โดยใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็ก นอกจากนี้ในสมัยอยุธยาตอนกลางและรัตนโกสินทร์ปรากฏความหมายของคำว่า “เอา” ว่า “จับกุม หรือควบคุมตัว” และมี

ลักษณะการใช้คำว่า “เอา” เหมือนกัน โดยใช้คำว่า “เอา” ร่วมกับคนจำนวนหนึ่งคนอีกด้วย

(2) สมัยที่มีความหมายของคำว่า “เอา” เหมือนกันจะปรากฏลักษณะการใช้คำว่า “เอา” ต่างกัน คือ แม้ว่าสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยาตอนกลาง สมัยอยุธยาตอนปลาย และสมัยรัตนโกสินทร์จะปรากฏความหมายของคำว่า “เอา” ว่า “นำ, พา” แต่ก็ยังมีลักษณะการใช้คำว่า “เอา” แตกต่างกัน โดยนอกจากใช้ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็กแล้ว ในสมัยสุโขทัยยังใช้ร่วมกับสัตว์ขนาดเล็กที่ตายแล้ว สัตว์ที่มีชีวิต คนจำนวนมาก คำว่า “ให้” และคำว่า “มา” ส่วนในสมัยอยุธยาตอนกลางยังใช้ร่วมกับสิ่งของจำนวนมาก ข้อกำหนด คำว่า “นำ” และคำว่า “พา” อีกด้วย

นอกจากนี้ยังพบว่า ในสมัยอยุธยาตอนกลาง และสมัยรัตนโกสินทร์ปรากฏความหมายของคำว่า “เอา” เหมือนกันว่า “จับกุม หรือควบคุมตัว” แต่มีลักษณะการใช้คำว่า “เอา” แตกต่างกัน โดยนอกจากจะใช้ร่วมกับคนจำนวนหนึ่งคนแล้ว สมัยรัตนโกสินทร์ยังใช้ร่วมกับคำว่า “เอา” อีกด้วย

(3) จากการศึกษาทำให้สันนิษฐานได้ว่า ลักษณะการใช้ดั้งเดิมของคำว่า “เอา” ที่มีความหมายของคำว่า “พา, นำ” อาจใช้ร่วมกับสิ่งของขนาดเล็ก เนื่องจากปรากฏลักษณะการใช้ดังกล่าวมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนกระทั่งถึงสมัยรัตนโกสินทร์ และลักษณะการใช้ดั้งเดิมของคำ

ว่า “เอา” ที่มีความหมายของคำว่า “จับกุม หรือควบคุมตัว” อาจใช้ร่วมกับคนจำนวนหนึ่งคน เนื่องจากปรากฏลักษณะการใช้ดังกล่าวในสมัยอยุธยาตอนกลาง และปรากฏลักษณะการใช้ดังกล่าวอีกครั้งในสมัยรัตนโกสินทร์

4.2 ความหมายและการใช้คำว่า “นำ” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

4.2.1 ความหมายของคำว่า “นำ” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์
ความหมายของคำว่า “นำ” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ ปรากฏความหมายที่เหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

ความหมายของ คำว่า “นำ”	อยุธยา				รัตนโกสินทร์
	สุโขทัย	อยุธยาตอนต้น	อยุธยาตอนกลาง	อยุธยาตอนปลาย	
	-	-	พา	-	

เมื่อนำความหมายของคำว่า “นำ” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์มาเปรียบเทียบกับกันจะทำให้เห็นพัฒนาการของความหมายของคำว่า “นำ” คือ คำว่า “นำ” ปรากฏใช้ในสมัยอยุธยาตอนกลาง และปรากฏอีกครั้งในสมัยรัตนโกสินทร์ และใช้ในความหมายว่า “พา” ดังนั้นอาจสันนิษฐานได้

ว่า คำนี้เป็นคำที่ไม่นิยมใช้

4.2.2 การใช้คำว่า “นำ” ในสมัยสุโขทัย อยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

การใช้คำว่า “นำ” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ ปรากฏลักษณะการใช้ที่เหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

การใช้คำว่า “นำ”	ความหมายของ คำว่า “นำ”	อยุธยา			รัตนโกสินทร์
		สุโขทัย	อยุธยาตอนต้น	อยุธยาตอนปลาย	
	พา	-	-	+ สิ่งของขนาดใหญ่ + คำว่า “เอา”	+ ชื่อราชการ / ชื่อความ + คำว่า “เอา”

เมื่อนำลักษณะการใช้คำว่า “นำ” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ มาเปรียบเทียบกับกันจะทำให้เห็นพัฒนาการของลักษณะการใช้คำว่า “นำ” โดยสมัยอยุธยาตอนกลางจะใช้ร่วมกับสิ่งของที่มีขนาดใหญ่ ส่วนสมัยรัตนโกสินทร์จะใช้ร่วมกับข้อราชการ หรือข้อความ นอกจากนี้ยังพบว่า ทั้งสมัยอยุธยาตอนกลาง และสมัยรัตนโกสินทร์ต่างใช้คำว่า “นำ” ร่วมกับคำว่า “เอา”

ความหมายของ คำว่า “พา”	อยุธยา				
	สุโขทัย	อยุธยาตอนต้น	อยุธยาตอนกลาง	อยุธยาตอนปลาย	รัตนโกสินทร์
	นำมา, นำไป	-	นำมา, นำไป	-	นำไป

เมื่อนำความหมายของคำว่า “พา” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์มาเปรียบเทียบกับกันจะทำให้เห็นพัฒนาการของความหมายของคำว่า “พา” คือคำว่า “พา” มีความหมายว่า “นำมา, นำไป” เท่านั้น และปรากฏใช้ 3 สมัย ได้แก่ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยาตอนกลาง และสมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งอาจสันนิษฐานได้ว่า คำนี้เป็นคำที่มีความหมาย

	ความหมายของ คำว่า “พา”	อยุธยา				
		สุโขทัย	อยุธยาตอนต้น	อยุธยาตอนกลาง	อยุธยาตอนปลาย	รัตนโกสินทร์
การใช้คำว่า “พา”	นำมา, นำไป	+ คน (๑ คน) + สิ่งของขนาดใหญ่	-	+ คน (๑ คน)	-	+ กลุ่มสิ่งมีชีวิต

เมื่อนำลักษณะการใช้คำว่า “พา” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ มาเปรียบเทียบกับกันจะทำให้เห็นพัฒนาการของลักษณะการใช้คำว่า “พา” คือ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยาตอนกลาง และสมัยรัตนโกสินทร์นอกจากจะใช้คำว่า “พา” ในความหมายเหมือนกัน คือ

4.3 ความหมายและการใช้คำว่า “พา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

4.3.1 ความหมายของคำว่า “พา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์
ความหมายของคำว่า “พา” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ ปรากฏความหมายที่เหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

ดั้งเดิมว่า “นำมา, นำไป” เนื่องจากความหมายของคำนี้ปรากฏใช้มาตั้งแต่สมัยสุโขทัย

4.3.2 การใช้คำว่า “พา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

การใช้คำว่า “พา” ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ปรากฏลักษณะการใช้ที่เหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

“นำมา, นำไป” แล้ว ยังปรากฏลักษณะการใช้คำว่า “พา” ในลักษณะที่เป็นไปในทำนองเดียวกันอีกด้วย คือ ใช้ร่วมกับสิ่งมีชีวิต

แม้ว่าสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยาตอนกลาง และสมัยรัตนโกสินทร์จะใช้คำว่า “พา” ในความหมายเดียวกัน และมีลักษณะการใช้ที่เหมือนกัน

คือใช้ร่วมกับสิ่งมีชีวิตก็ตาม แต่ในสมัยสุโขทัยก็ปรากฏการใช้อีกลักษณะหนึ่งที่แตกต่างจากสมัยอยุธยา คือ ใช้คำนี้ร่วมกับสิ่งของขนาดใหญ่อีกด้วย นอกจากนี้จะพบว่า ลักษณะการใช้คำว่า “พา” มีลักษณะการใช้ที่แคบลง กล่าวคือ ในสมัยสุโขทัยปรากฏลักษณะการใช้ 2 ลักษณะ แต่ในสมัยอยุธยาตอนกลาง และสมัยรัตนโกสินทร์ ปรากฏการใช้เพียงลักษณะเดียว นอกจากนี้จากการศึกษาดังกล่าวอาจสันนิษฐานได้ว่า ความหมายดั้งเดิมของคำว่า “พา” คือ “นำมาหรือนำไป” และลักษณะการใช้ดั้งเดิม คือ ใช้ร่วมกับสิ่งมีชีวิต เนื่องจากปรากฏความหมายและลักษณะการใช้ดังกล่าวมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย

จากการศึกษาพัฒนาการของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ในช่วงต้นอาจสันนิษฐานได้ว่า คำว่า “เอา” และ คำว่า “พา” อาจเป็นคำเก่าที่ใช้มาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นต้น

มา ส่วนคำว่า “นำ” อาจเป็นคำใหม่ที่นำมาใช้ตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนกลางเป็นต้นมา

การศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ดังกล่าวเป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นจากเอกสารบางส่วนในสมัยต่างๆ เท่านั้น เพื่อให้เห็นภาพของพัฒนาการของการใช้คำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นเบื้องต้น ดังนั้น ผลการศึกษาอาจเปลี่ยนแปลงได้ถ้าข้อมูลที่นำมาศึกษามีจำนวนมากกว่านี้ และแม้ว่าจะเป็นการศึกษาเบื้องต้น และใช้ข้อมูลจากเอกสารบางส่วนในสมัยนั้น แต่ก็พอจะทำให้เราเห็นความหมายและลักษณะการใช้คำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ประจำสมัย และพัฒนาการของความหมายและลักษณะการใช้ของคำว่า “เอา” “นำ” และ “พา” ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้พอสมควร

เอกสารอ้างอิง

- จรูรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2554). *จากลายสือไทยสู่อักษรไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวนพิศ อิฐรัตน์. (2538). *การใช้คำและสำนวนในสมัยสุโขทัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทยบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพากรวงศ์ (ข้า บุนนาค), เจ้าพระยา. (2539). *พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ 1 ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ฉบับตัวเขียน*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์วิชาการ.
- _____. (2548). *พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ 2 ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ฉบับตัวเขียน*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- ธรรมปรีชา (แก้ว รักตประจิตร), พระยา. (2521). *ไตรภูมิโลกวิจิตร*. ม.ป.ท: ม.ป.พ.

ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2515). *การใช้ภาษาร้อยแก้วในภาษาไทยสมัยอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

